

РЕШЕНИЕ

№ 204

гр. Шумен, 19.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН, СЪСТАВ I, в публично заседание на двадесет и първи юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мирослав Г. Маринов

Членове: Ралица Ив. Хаджииванова
Йордан В. Димов

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Ралица Ив. Хаджииванова Въззивно гражданско дело № 20233600500208 по описа за 2023 година

Производство по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение №898/05.12.2022г. по гр.д. №2558/2021г. Районен съд-гр.Шумен е осъдил В. В. А. да плати на М. Х. Н. сумата от 100лв.- обезщетение за лишаване от ползването на част от недвижим имот, с площ 61 кв. м, находящ се в гр. Шумен, ул. „.....“, в периода от 08.09.2020 г. до 25.09.2020 г., ведно със законната лихва върху сумата от предявяване на иска до окончателно плащане, на основание чл. 59, ал. 1 ЗЗД, осъдил е А. да плати на М. Х. Н. сумата 500лв.-обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие неправомерно поведение на ответника, изразяващи се в преживени от ищцата неудобства, провокирани от необходимостта да обикаля институции и съпроводени от напрежение, притеснение и негативни емоции, на основание чл. 45 ЗЗД, като е отхвърлил иска за сумата над 500лв. до пълно предявения размер от 2000лв., като неоснователен. Със същото решение е отхвърлен предявения от В. В. А. срещу М. Х. Н., насрещен осъдителен иск, с правно основание чл. 45 ЗЗД и цена 2 000лв.- обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в преживените от ищеца по насрещния иск емоционален стрес, притеснения и унижения породени от действията на ответницата по насрещния иск, като неоснователен. Присъдени са и следващите се разноски.

Недоволна от решението останала М. Х. Н., която го обжалва в частта, с която е отхвърлена заявената от нея претенция за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, на основание чл.45 от ЗЗД, в размера над 500лв. до 2000лв.. Счита същото за неправилно, по подробно изложени в жалбата съображения. Сочи, че съдът не взел предвид

всички факти и обстоятелства, имащи значение за определяне размера на обезщетението.Неправилно съдът приел, че действията на ответника по смяна на патрона на пътната врата били правомерни. По делото липсвали доказателства за причината, поради която ответникът подменил патрона на вратата. Ето защо и смяната на патрона и лишаването и от разпределеното за ползване място също до причиняването ѝ на душевни болки и страдания., които не били взети предвид от съда. При определяне размера на неимуществените вреди съдът не преценил правилно здравословното ѝ състояние през периода и показанията на свидетелите за влошаването му , вследствие преживените душевни травми от правомерните действия на ответника. Моли съдът да го отмени в обжалваната част и постанови друго, с което заявената от нея претенция бъде уважена в пълния предявен размер от 2000лв.. Претендира и присъждане на пълния размер на сторените в първоинстанционното производство разноски, съответно да ѝ бъдат присъдени и тези за въззивното производство.

Въззивна жалба рег.№1299/30.01.2023г., уточнена с молба рег.№4359/29.03.2023г., срещу същото решение, но в частта с която е уважена заявената претенция с правно основание чл.59 от ЗЗД, частично е уважена претенцията с правно основание чл.49 от ЗЗД и отхвърлена заявената насрещна

претенция за заплащане на сумата от 2000лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, е депозирал В. В. А.. Сочил, че същото се явявало незаконосъобразно, необосновано и неправилно, по изложени в жалбата съображения. През м.септември 2020г. установил, че патронът на входната врата бил повреден и се наложило да го смени, като не предполагал, че може да създаде пречки на собствениците на другите сгради в поземления имот, тъй като входът водел само до неговите сгради. Още когато придобил собствеността върху имотите, поставил табела с името и телефонния си номер. По делото не се доказало по никакъв начин обедняване на ищеца за сметка на ответника. Не се установило в имота на ищцата да има зеленчукова градина или други растения ,освен саморасла смокиня. Не била налице и причинно-следствена връзка между обедняването и обогатяването, тъй като то липсвало в патримониума на ищцата. По делото не се събрали доказателства да е изхвърлял строителни отпадъци в източната част на имота, както и да е премахвал вътрешни огради. Съдът неправилно приел и че заради складирана строителни отпадъци в източната част на имота в периода м.септември 2020г.-05.10.2020г., ищцата била принудена да се обърне към полицията, прокуратурата и община-Шумен, поради което ѝ били причинени вреди, изразяващи се в неудобства да обикаля по институциите.,съпроводено с напрежение, притеснение, негативни емоции, а тя имала сърдечно-съдово заболяване, което обаче не било в причинно-следствена връзка с негово противоправно поведение. Сочил, че през годините Н. била подавала множество жалби до институциите във връзка с имота, че всички те имали за цел да възпрепятстват упражняване правото му на собственост и сградите, чрез събаряне или самосрутване, да бъдат отстранени от имота. Последната с действията си вредяла на неговото здравословно състояние, причинявала му силен емоционален стрес, притеснявал се непрекъснато и не можел да спи. Моли решението да бъде отменено в

обжалваната част и постановено друго, с което предявените срещу него искове с правно основание чл.59 от ЗЗД и чл.45 от ЗЗД, бъдат изцяло отхвърлени, съответно заявената от него насрещна претенция за заплащане на сумата от 2000лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, бъде уважена. Претендира и присъждане на неправомерните деловодни разноски..

М. Х. Н. е депозирала отговор на въззивната жалба и отговор на допълнителната въззивна жалба, в който взема становище по недопустимостта, евентуално по неоснователността на въззивната жалба на А.. Моли същата да бъде върната, а ако съдът приеме, че е допустима, да я остави без уважение, като неоснователна и недоказана.

По допустимостта на въззивната жалба на А., съдът е взел становище с протоколно определение от 21.06.2023г..

В. В. А. не е депозирал отговор на въззивна жалба на Н.. В съдебно заседание взема становище по неоснователността ѝ

Шуменският окръжен съд, след като обсъди доводите, изложени в жалбите, становищата на страните и прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства, констатира следното:

Съгласно отразеното в нотариален акт за покупко-продажба № .... рег. № ....., дело № 786 от 1947 г. на нотариус при Шуменски областен съд, нотариален акт за покупко-продажба № 122, том I, дело № 194/20.08.1953 г. на Коларовградски районен съд, нотариален акт удостоверяващ правото на собственост върху недвижим имот №....., том III, дело № 1440 от 23.04.1997 г. на нотариус при Шуменския районен съд, поправен с нотариален акт № 9, том I, рег. № 2217, дело № 187 от 27.10.1998 г. на нотариус с рег.№18 , нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот № ....., том IV, рег. №....., дело № 1292/29.12.2015 г., на нотариус с рег.№222, удостоверение за наследници изх. № 136 от 13.01.2020 г., на Х.Н.Т., поч. на 10.05.2013г., ищцата се явява собственик на 1/2ид.ч. от поземлен имот, с площ 406 кв. м. и идентификатор 83510.675.78 по КК и КР на гр. Шумен, , на адрес: гр. Шумен, ул. „.....“ /идентичен с парцел X-4712 от кв. 257 по плана на гр.Шумен, който е идентичен с ПИ 4712 от кв. 257-А по плана на гр. Шумен/;

Не се спори между страните, че собственик на останалата 1/2ид.ч. от поземления имот се явява братовчед й- С.К.Й..

С протокол от 30.01.1965г. по гр.д.№43/1965г., по описа на Коларовградския народен съд била одобрена съдебна спогодба, между Х.Н.Т./баща на ищцата/ и Т.Н.Т., с която е разпределено ползването на съсобственото им дворно място: парцел X-4712 от кв. 257 по плана на гр. Шумен, като на Х.Т. е била предоставена за ползване източната част, при граници: източната парцелна граница, улица „.....“, от запад - линията, съединяваща североизточния ъгъл на новата сграда със старата паянтова сграда в точката, която е на 1,25 м. от югозападния ъгъл на паянтовата сграда по посока от запад на изток.

Видно от отразеното в нотариален акт №194, том III, рег. № 8930, дело № 445 от 2018 г. на нотариус с рег.№24, на 03.10.2018г. Л.Е.С. продала на ответника по първоначалните

искове-В. В. А., следните недвижими имоти: жилищна сграда с идентификатор 83510.675.78.3, с площ от 65 кв. м. на един етаж частично на изба с площ от 25 кв. м. на адрес: гр. Шумен, ул. „.....“ № 14Б; пристройка – антре с идентификатор 83510.675.78.5, с площ 8 кв. м. на един етаж, както и клозет под площадката на стълбището от ул. .... за двора, построени в ПИ, с идентификатор 83510.675.78 и площ 406 кв. м. – по скица от СГКК, трайно предназначение на територията: урбанизирана, начин на трайно ползване – ниско застрояване, при съседни за ПИ: 83510.675.373, 83510.675.68, 83510.675.69, 83510.675.77.

С Писмо, изх. № УТ-16-086/01.07.2020г. по заявление вх.№ УТ-16-086.19.06.2020 г., главният архитект на община Шумен отказал да издаде в полза на М. Х. Н., скица-виза за проучване и проектиране за строеж на навес - барбекю в ПИ 4712, попадащ в УПИ 1 „Комплексно жилищно строителство”, кв. 25-а по регулационния план, имот с идентификатор 83510.675.78 по КК на гр. Шумен.

Със заявление вх. № МТ-40-340/10.12.2020г. до Главния архитект на Община Шумен В. В. А. е поискал издаването на разрешение за извършване на ремонтни дейности на придобитите от него имоти.

На 08.09.2020г. М. Х. е депозирала жалба рег. № УРИ 12674/08.09.2020 г., по описа на РУ – Шумен, за това, че на 05.09.2020г. В. В. А. заедно с друг мъж, без да я уведомят, започнали да извършват ремонтни дейности по покрива на къща на адрес „..... По жалбата била образувана преписка, приключена със справка от извършена проверка, с приложени материали по опис, изпратена на РП – Шумен. С постановление от 08.12.2020г. бил постановен отказ да се образува наказателно производство.

С Постановление вх. № 4293/08.10.2020г. е постановен отказ да се образува наказателно производство и прекратена преписка с вх.№4293/2020г. на ШРП, образувана по уведомление рег. № УРИ 12743/08.09.2020 г., към жалба рег. № УРИ 12674/08.09.2020 г., по описа на РУ –Шумен, от М. Х., за това, че на 08.09.2020 г. е установила, че входната врата към улицата на адрес „..... е заключена. От приложените към преписката документи се установява, че на 21.09.2020 г. в сградата на РУ – Шумен, ответникът предал 1 бр. ключ за вратата на имот на ул. ...., за което е съставена разписка, съответно на 25.09.2020г. е съставена разписка за предаването на ключа в сградата на РУ-Шумен на ищцата. За предаването на ключа на Н. от служители на полицията и установяване, че същият отключва и заключва вратата, на 25.09.2020г. е съставен констативен протокол от помощник нотариус при нотариус с рег.№709.

С постановление вх. № 4666/04.11.2020г. е постановен отказ да се образува наказателно производство, по жалба от М. Х. рег. № УРИ 14095/05.10.2020 г., по описа на РУ – Шумен, затова, че в двора на адрес „.....

.....“ № 14Б от В. А. имало складирани боклуци и керемиди.

Съгласно писмо, по молба рег.№94-00-2506/22.06.2022 г. на М. Х., длъжностни лица по чл. 223, ал. 3 ЗУТ при Община - Шумен извършили проверка относно наличието на

основен ремонт на сграда с идентификатори 83510.675.78.3 и 83510.675.78.5, при която не са установени нарушения. С писмо на РДНСК, във връзка с молба от М. Х. вх. № Ш – 206-01-145/26.08.2022г., била извършена проверка, като е предписано на кмета на община – Шумен, да предприеме действия по чл. 196, ал. 1 ЗУТ, спрямо сграда с идентификатори 83510.675.78.3 и 83510.675.78.5.

Съгласно заключенията на назначената по делото първоначална СТЕ, площта на незастроената част от ПИ 83510.675.78 по граници: изток-парцеларната граница, от запад-линията съединяваща североизточния ъгъл на новата сграда с идентификатори 83510.675.1. със старата паянтова сграда, 83510.675.3 в точката на 1.25 посока запад изток на сграда с идентификатор 83510.675.3, север-старата паянтова сграда с идентификатор 83510.675.3 и 83510.675.5 юг сградите с идентификатори 83510.675.1, 83510.675.4 и ул „.....“ е 61 кв. м. Тази площ била оградена от всички страни, като достъпът до нея бил само от ул. „.....“. Средната, месечна, наемна, пазарна цена за процесната площ от 61 кв. м. за периода от 08.09.2020 г. до 25.09.2020г., възлизала на 109.80лв.

Съгласно заключението на СТЕ от 12.09.2022г. и 28.10.2022г., сградата с идентификатор 83510.675.78.1 била построена след 1965г., сградата с идентификатор 83510.675.78.2 била построена през 1957г., сгради с идентификатори 83510.675.78.3 и 83510.675.78.5 са съществували към 1939 г. тъй като при съставянето на НА № 197/1947 г. е представен от продавача НА № 120/1939г.. Прилежащата площ от ПИ с идентификатор 83510.675.78 за ползване на сграда с идентификатори 83510.675.78.3 и 83510.675.78.5, по чл. 64 ЗС, по ЗУТ и по ЗДДС, според предназначението, е ивица от 1,20 м. около сградата и стълбището от улицата до сградата, за онагледяване на която е представено скица (приложение № 1) на която е показана площта около сградите за ползване от собственика на сгради № 3 и № 5 - ивица от 1,20 м. (отразена с пунктир) с площ 18,68 кв. м. При положение, че се приеме ползването да става по съществуващата подпорната стена в западната част на сграда № 3 площта за ползване е 18,90 кв. м. Стълбището от улицата до сградата било годно за общо ползване.

По делото е представено експертно решение № 2012/07.11.2019 г. на ТЕЛК-София, съгласно което Н. е с водеща диагноза „Болест на митралната клапа“, като ѝ е определена 80 % трайно намалена работоспособност за срок до 01.11.2022 г..

Съгласно показанията на свид.С.Р./позната на ищцата/, Н. живеела в сграда на ул.“.....“№14а. В двора се влизало от друга врата с №14б, през която бил единственият достъп до него. През тази врата освен ответникът и ищцата, никой не влизал. В началото на м.септември 2020г. Н. ѝ се оплакала, че бил сменен патрона на тази врата. Била силно възмутена, разтреперана, разтревожена, че била заключена вратата, че не може да влиза и няма ключ. Задушавала се. Свидетелката я видяла силно афектирана и на легло. Заявява, че Н. подала жалба в полицията и след намеса от тяхна страна ѝ бил предоставен ключ от кварталния полицай. Веднъж била присъствала на разговор между ищцата и ответника, но за ключ не било ставало дума. Не се карали, но разговорът бил суров, във връзка с махната мрежа. Била виждала боклуци в двора, оставени от ответника. Свидетелката заявява, че

ходила в двора да чисти през м.април 2020г. Не била виждала строителни отпадъци.

Свид.Н.С./приятелка на ищцата/ излага, че паянтовата къща на ответника се намирала в дворното място на ищцата, зад нейната къща. До къщата на ответника се стигало през желязната врата с №14Б, като тя била ползвана единствено от страните. Н. била подавала жалби до полицията във връзка със смяната на патрона на вратата. Преди смяната на патрона, Н. ползвала незастроено място, като влизала със стария ключ, а след това го ползвала, когато кварталният ѝ дал ключа. Свидетелката сочи, че знаела, че ответникът премахнал мрежите, като прави ремонт, като това виждала от дома на Н.. Виждала го да се качва на къщата и хвърля строителни материали, боклуци. Той и неговите хора сигурно ги почиствали после, но ответницата си поддържала мястото. В дворното място имало трева, но ищцата я почиствала, защото искала да сее. Н. имала сърдечна операция, страдала от диабет, високо кръвно, прилошавало ѝ. Била свидетел на разговор на ищцата и ответника, при който последният ѝ обещал да се обажда като влиза и прави ремонт, но само обещавал и не правел нищо. Видяла строителни материали, хвърлени по земята, но не може да каже колко време са стояли там. През пролетта, лятото на 2020г. мрежата била премахната и до нея били строителните материали.

Свид.С.К./добра позната на ищцата/ твърди, че дворното място се намирало в непосредствена близост до къщата на Н. и в него се влизало през метална врата с №14Б. Не била виждала табела на вратата с телефон на ответника. В имота ходела 4-5 пъти месечно. Знаела, че Н. била подавала множество жалби до общината и полицията. Кварталният ѝ предал ключа след смяната на патрона. Не знаела да има друг вход за дворното място. С ключ влизали само страните. Не била чула ответникът да уведомява ищцата за смяната на патрона. В началото на м.март 2020г. присъствала на телефонен разговор между страните относно ремонтите, които искал да прави ответникът. Виждала строителни материали, дограми, прозорци, като ходила при ищцата в началото на м.март 2020г.. И тя се чудела с кого да ги чисти и как да се разбере с него. Не знаела кой е изхвърлил строителните материали. В началото на м.септември 2020 било горещо и и ситуацията със сменения патрон я стресирала. Свидетелката сочи, че когато била виждала ответника не ѝ се бил виждал напрегна, притеснен, а спокоен. Бил си уверен, въпреки сигналите. Твърдял, че ще си направи ремонта и ищцата си губи времето с това, което прави. Знае, че ищцата с приятелки чистила двора около м.април 2020г., но дали точно строителните материали, не може да каже. Ищцата била със сърдечна операция и стресът ѝ се отразявал. Когато ѝ разказала за случая със сменения патрон ѝ прилошало, получила кръвотечение от носа, пребледняла. Според свидетелката, причина за нейното състояние било отношението на полицаите и поведението на ответника.

Свид.Я.С./първи братовчед на ответника/ излага, че след като А. закупил къщата ходили в нея, защото била в недобро състояние и се нуждаела от ремонт. При огледите, преди закупуването ѝ, също ходили и му направило впечатление, че дворът бил много запуснат и имало всякакви строителни отпадъци. От ляво и дясно, където имало обрасли места и строителни отпадъци, нямало как да чистят, защото имало паднали мрежи. Укрепил

падналите мрежи. Още когато А. закупил къщата, патронът на металната врата за двора имал проблеми. –някой път отключвал, някой-не. Посъветвал ответника когато влязъл в собственост, да напише табела с името и телефонния си номер. И той направил табелка във формат А4. Сочи, че ответницата щяла да има ключ ако искала да му се обади и той щял да ѝ даде. Свидетелят твърди, че всеки път когато ходи в имота звънял на ответницата, но тя не си вдигала телефона и не отговаряла на звънеца, и той влизал. Преди около 2-3 години с ответника се качили да сменят керемиди на покрива, ищцата излязла и започнала да крещи и да снима с фотоапарат. След като извършили ремонта и сменили някои керемиди, събрали и изхвърлили на безопасно място всички отпадъци, които може да са предизвикали, включително и отпадъците, които били намерени по пътеката, осигуряваща достъпа до къщата.

Приятел на ответника сменил дограмата, като при смяната закачили няколко тухли и те паднали отдолу. При опит на работниците да ги махнат ответницата им се развикала и затова свидетелят ги прибрал след няколко дни. Последно свидетелят ходил в имота преди около две години. Излага, че ответникът след всяко влизане бил силно притеснен и не искал да ходи в къщата- След всяко ходене следвала жалба от Н. и те трябвало да дават сведения и да си губят времето. А. бил силно притеснен от ищцата, тя му действала психически. Свидетелят сочи също, че патронът бил сменен няколко месеца след като В. придобил собствеността, защото бил повреден. Смяната била много след като ответникът поставил бележката с името и телефонния си номер. Тя била поставена веднага след като станал собственик.

Свид.Д.В.а/съпруга на ответника/ излага, че година след като купили къщата чула телефонен разговор между съпруга си и ищцата, при който последната започнала да крещи по телефона, че нямали право да работят в чужд имот и каквото били замислили нямало да стане. Ходила в имота през м.март 2021г. и едвам стигнала до къщата-отвсякъде имало засъхнала трева, висока почти колкото нея от едната страна, а от другата-неподдържано място. След като започнали проблемите-ходене по институции и водене на дела, съпругът ѝ започнал да се изнервя, да губи съня си. Когато трябвало да ходи до къщата, бил напрегнат и нервен. Губел си деня, като вместо да ходи на работа, трябвало да ходи и дава обяснения за неща, което не бил извършил. От ляво в двора имало треволяк, боклуци и мрежа. Когато ответникът сменил патрона, веднага сложил бележката, защото заедно с патрона и бележката се бил прибрал и те стояли известно време на масата в хола.

Свид.К.Х. сочи, че знаел къщата на ответника и ходил да помага в почистването.Почиствали вътре в самата къща, а отпадъчните материали изхвърляли навън с камионче. Вътре в двора , около къщата, не били оставяли строителни материали. Свидетелят излага, че забелязал промяна в психическото състояние на ответника, когато станело въпрос за къщата и всичко свързано с нея, ставал изнервен и притеснен. Когато за пръв път посетил имота, мрежите били окаяно състояние. Последно ходил преди година и нещо и тревите си били там. Когато ходил в двора винаги било почиствено, тъй като В. им казвал че трябва да е чисто. Не бил виждал строителни материали. Строителни материали в самия двор бил виждал зад заградената част, където са и тревите.

В отговор на въпроси по реда на чл. 176 ГПК ищцата сочи, че не е виждала лист с формат А4, съдържащ надпис: „Здравейте мили съсед. Аз съм новият собственик, тел. 0898380388 – В.“/л.144/, за който ответникът твърди, че е залепил на видно място непосредствено след купуване на имота през 2018 г.. Признава, че е разговаряла с ответника по телефона през март, август и последно на 05.09.2020 г., след като той я е потърсил, но твърди, че той никога не е идвал да я търси на нейния адрес.

Предвид така визираната фактическа обстановка, съдът достига до следните изводи:

Видно от обстоятелствената част на исковата молба и заявления петитум - заявени са две претенции от М. Х. Н. срещу В. В. А.: с правно основание чл.59 от ЗЗД за заплащане на сумата от 100лв.- обезщетение за ползата от която я лишил, ползвайки без основание източната част от недвижим имот, с площ 61 кв. м, находящ се в гр. Шумен, ул. „....., в периода от 08.09.2020 г. до 25.09.2020г. и с правно основание чл. 45 от ЗЗД за заплащане на сумата 2000лв..–обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в преживени от нея душевни страдания, вследствие неправомерно поведение на ответника във връзка с подмяната патрона на входната врата за дворното място, неправомерното му навлизане в разпределената ѝ за ползване източна реална част, премахване/разкачване на вътрешни огради и изхвърляне на боклуци.

В. В. А. е предявил срещу Н. насрещен иск с правно основание чл.45 от ЗЗД за заплащане на сумата 2 000лв.- обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в преживените от ищеца по насрещния иск непрекъснат стрес, притеснения и унижения породени от действията на ответницата по насрещния иск-подаване на непрекъснати молби до различни институции, подадени жалби до органите на МВР, Прокуратурата и по адм.д.№318/2020г. на ШАС.

Досежно първата от заявените претенции:

Съгласно задължителната и постоянна съдебна практика на ВС и ВКС, обективизирана в Постановление № 1/28.05.1979 г. по гр. д. № 1/1979 г., Пленум на ВС и решение № 1329/11.07.1995 г. по гр. д. № 2372/1994 г., ВС, V г. о., предпоставките за уважаване на иска по чл. 59 ЗЗД са следните: 1/ обедняване на ищеца; 2/ обогатяване на ответника; 3/ обедняването на ищеца и обогатяването на ответника да произтичат от общ факт или група факти. В хипотезата на ползване на определена вещ без основание, ползващото без основание вещта лице се обогатява чрез спестяването на средствата, които би платил, ако вещта му беше предоставена под наем, а собственикът обеднява поради неполучаване на този доход, поради невъзможността да извлича ползи от вещта било лично, било като я отдава под наем.

С оглед правилата за разпределяне на доказателствената тежест, ищецът следва да докаже правото си на собственост върху имота, ползването му от ответника без основание, Ответникът пък следва да докаже основанието си за ползване.

Не се спори между страните, а и ищцата е установила при условията на пълно и главно доказване, че е собственик на 1/2ид.ч. от ПИ 83510.675.78 по КК и КР на гр.Шумен,

като ѝ е разпределено ползването на източната реална част по граници: източната парцелна граница, улица „.....“, от запад - линията, съединяваща североизточния ъгъл на новата сграда със старата паянтова сграда в точката, която е на 1,25 м. от югозападния ъгъл на паянтовата сграда по посока от запад на изток, включително и незастроена част по граници: изток-парцеларната граница, от запад-линията съединяваща североизточния ъгъл на новата сграда с идентификатори 83510.675.1. със старата паянтова сграда, 83510.675.3 в точката на 1.25 посока запад изток на сграда с идентификатор 83510.675.3, север-старата паянтова сграда с идентификатор 83510.6753 и 83510.675.5 юг сградите с идентификатори 83510.675.1, 83510.675.4 и ул „.....“ с площ 61 кв.м., съгласно заключението на СТЕ.

Установи се и че ответникът е осъществявал фактическото господство върху тази незастроена част през периода 08.09.2020 г. до 25.09.2020г., доколкото е сменил патрона на металната врата, откъдето е единственият достъп на ищцата до разпределената ѝ за ползване реална източна част от дворното място, като новият ключ е предаден на ищцата на 25.09.2020г..

Спор е налице досежно това, налице ли е основание за осъществяването от него ползване на процесната незастроена реална част от дворното място/от 61 кв.м./

Суперфициарният собственик не дължи на собственика на имота обезщетение за ползване без основание на частта от имота, върху която е построена сградата и за ползването на необходимата за ползването ѝ площ от имота, тъй като за тях ползването се осъществява на правно основание - чл.64 от ЗС. Само ако суперфициарният собственик ползва част от имота, която надвишава необходимата за ползването на сградата по силата на чл.64 от ЗС част, без да има основание за това, той дължи обезщетение на собственика на имота за това ползване.

Предвид това и доколкото се установи/, че ответникът се явява собственик на сгради с идентификатори 83510.675.78.3 и 83510.675.78.5/нотариален акт №194, том III, рег. № 8930, дело № 445 от 2018 г. на нотариус с рег.№24/, изградени в ПИ 83510.675.78, чийто собственик не е, то той се явява суперфициален собственик и не дължи на ищцата обезщетение за ползване без основание тази част от процесното място, необходима за ползването на сградите му, според предназначението им. Одобрената спогодба по гр.д.№ 430/2016 г., по описа на ШРС не рефлектира върху този извод на съда, доколкото със същата е прието за установено между страните, че праводателят на ответника няма вещно право на ползване върху ½ ид. ч. от недвижимия имот, не че му е отречено правото да ползва прилежащата площ на сградата. Не рефлектира върху този извод на съда и решение № 322/26.05.2017г. по гр.д. № 3069/2016г., на ШРС/същото не е представено и в цялост/, с което е прието за установено, по отношение на праводателя на ответника, че ищите са собственици на 54,97 кв. м., прилежащ терен към съществуващи сгради и земя, с идентификатор № 83510.675.78 и обща площ 406 кв. м.. Не е оспорено правото на собственост на ищцата върху процесната реална част от дворното място.

В случая вещото лице е дало заключение, че съгласно предназначението на сградите на ответника, необходимата площ за използването им е 18.90 кв.м.. Предвид това и

ответникът дължи изплащане на обезщетение само за останалите 42.10кв.м.. Съгласно заключението на СТЕ, обезщетението за сочената площ за периода 08.09.2020г. до 25.09.2020г. възлиза на 75.78лв., като в този размер заявената претенция се явява основателна и доказана и следва да се уважи, съответно отхвърли в останалата част до пълния предявен размер от 100лв...

С оглед въведеното от ответника оплакване следва да се посочи, че трайноустановена е съдебната практика, че обезщетението за ползването на вещ без основание е в размер на средната пазарна цена за съответния период/решение № 677 от 5.11.2010 г. на ВКС по гр. д. № 1822/2009 г., III г. о./.

Досежно втората от заявените претенции: Ищцата претендира обезщетение за претърпени от нея неимуществени вреди, в резултат на неправомерно поведение на ответника във връзка с подмяната патрона на входната врата за дворното място, неправомерното му навлизане в разпределената ѝ за ползване източна реална част, премахване/разкачване / на вътрешни оградни мрежи и изхвърляне на боклуци.

За уважаване на иск със соченото основание, следва да бъде доказано наличието на елементите, включени във фактическия състав на нормата - деяние /действие или бездействие/, противоправност на деянието, вреда, причинна връзка между деянието и вредата, вина . С оглед разпоредбата на чл.45, ал.2 от ЗЗД вината се презюмира, а останалите елементи подлежат на доказване от ищеца.

В настоящия случай, ищцата доказва, че е собственик на 1/2ид.ч. от дворното място, че процесната източна реална част ѝ е разпределена за ползване,

По делото се установи и наличието на укоримо поведение от страна на ответника-ответникът е сменил патрона на единствената врата, осигуряваща ѝ достъпа до тази част от дворното място/заключение на СТЕ/, без да я уведоми. Това обстоятелство се установява както от показанията на свидетелите на ищцовата страна/свид.С.Р., Н.С., С.К./ така и от тези на ответната-свид.Я.С./...щеше да има и тя ключ, ако искаше да му се обади и той щеше да ѝ даде ключ.“/. Самият жалбоподател сочи, че през м.септември 2020г. установил, че патронът на входната врата бил повреден и се наложило да го смени, като не предполагал, че може да създаде пречки на собствениците на другите сгради в поземления имот, тъй като входът водел само до неговите сгради По делото не се доказва и действително да е била налице необходимост от смяна на патрона на вратата. Съгласно показанията на свид.Н.С., преди смяната на патрона, Н. ползвала незастроеното място, като влизала със стария си ключ. Свид. Я.С., сочи, че още когато А. закупил къщата, патронът на металната врата за двора имал проблеми, но показанията му в тази част не следва да се кредитират, тъй като сочи, че патронът бил сменен малко след придобиване собствеността на сградата /през 2018г./, което е в противоречие с твърденията на самия ответник.. В сведенията, снети от А. в хода на проверката по преписка с вх.№4293/2020г. на ШРП, същият сочи смяна на патрона, тъй като бил новият собственик/не и поради повреда на същия/. Дори да се приеме, че е била налице необходимост от смяната на патрона/каквото надлежно доказване не бе осъществена по делото/, не се установи ответникът незабавно при установяване на

тази необходимост да е направил опит да уведоми ищцата и да ѝ предостави ключ/същият е сторил това едва след депозиране на жалбата ѝ пред органите на МВР/. Не се установи и при смяната на патрона същият да е поставил табела с посочване на телефонния му номер. Съгласно показанията на свид.Я.С. такава табела била поставена още при придобиване собствеността върху сградите-т.е през 2018г. не и при смяна на патрона. Свид.С.К. заявява, че не била виждала табела на вратата с телефон на ответника. Показанията на свид. Д.В.а/съпруга на ответника/ в смисъл, че при смяната на патрона била поставена табела не следва да се кредитират, тъй като не са непосредствени, противоречат на показанията на другите разпитани свидетели, а и същата е в близка родствена връзка с ответника.

Или налице е противоправно поведение на ответника по повод смяната на патрона на вратата водеща към двора на ищцата, като последният не успя в хода на производството да обори презумпцията за наличието на негова вина

Досежно твърденията за неправомерно навлизане от ответника в разпределената за ползване на ищцата източна реална част от дворното място през лятото на 2020г., извън пешеходната алея, разкачване на вътрешни преградни мрежи, с които ищцата обособила ползваните от нея части и изхвърляне на боклуци, останали от ремонта на паянтовата сграда в тях.

От показанията на свид.С., снетите сведения от самия ответник в хода на проверката по преписка вх.№4161/2020г. на ШРП се установи, че същият в началото на м.септември 2020г. по повод извършван ремонт на покрива на сградата му е преместил мрежата, за да може със свид.Я.С. да направят оглед на покрива и сменят керемиди, но след ремонта незабавно са възстановили мрежата в предишното ѝ състояние.

Доколкото обаче по делото не се ангажираха доказателства, при извършването на този ремонт същият да е навлязъл в място извън необходимата му за ползването на сградите според предназначението им площ, по силата на чл.64 от ЗС/извън очертанията сочени от вещото лице по СТЕ от 28.10.2022г /, то не би могло да се приеме, че тези му действия имат противоправен характер.

По делото се установи също, че при направата на този ремонт е имало строителни отпадъци в двора на ответницата, но същите при всички случаи са били отстранени към момента на снемане на сведения от А. в хода на проверката по преписка вх.№4666/2021г. на ШОП. Същият сочи, че имал нахвърляни много керемиди по пътя, но той ги подредил, впоследствие се оказало, че не трябва да са там и ги прибрал в къщата. Соченият документ, в частта, в която материализира изявленията на ответника, представлява частен свидетелстващ документ, който се ползва с доказателствена сила, тъй като издателят им удостоверява неизгодни за себе си факти. Той има сила на извънсъдебно признание и важи за своя издател.

В този смисъл са и показанията на свид.Н.С., която заявява, че ответникът бил хвърлил строителни отпадъци, но после негови хора ги били почиствали. Или налице е противоправно поведение от страна на ответника доколкото посредством сочените действия се накърнява правото на собственост на ищцата. Свид.С.К. заявява, че била виждала

строителни материали, дограми, прозорци на един куп, но в началото на м. март 2020 г./т.е. не през лятото/, поради което и показанията ѝ се явяват ирелевантни за настоящия спор.

Като пряка причина от тази дейтелност /подмяната патрона на входната врата за дворното място и изхвърляне на строителни отпадъци/., ищца е претърпяла неимуществени вреди, изразяващи се в негативни преживявания- чувство на безсилие, настъпил емоционален и психически дискомфорт, неудобство от необходимостта да търси защита на правата си пред различни институции.

Всяко действие или бездействие, с което се нарушава публичнопозитивната забрана да не се вреди другиму, е противоправно, стига да липсват основания, които да оправдават настъпването на вредата. В случая надлежни доказателства за наличието на такива основания не се ангажираха.

С оглед материалите по делото и съобразно разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, преценявайки целия комплекс от обстоятелства: негативните преживявания за Н., характера, интензитета и продължителността им/строителните отпадъци са били прибрани в рамките на месец, ищцата е нямала достъп до мястото с оглед смяната на патрона 17 дни, неколкострутни посещения на институции с оглед предприемане на мерки, Н. като разбрала за смяната на патрона била силно възмутена, разтревожена, задушавала се, силно афектирана и на легло/свид.Р./, когато разказала на свед.К. за случая със сменения патрон ѝ прилошало и получила кръвотечение от носа/, възрастта на последната и здравословното ѝ състояние/същата е с водеща диагноза „Болест на митралната клапа“ и множество придружаващи заболявания, като ѝ е определена 80% трайно намалена работоспособност/ намира, че претенцията на ищца за обезвреда на неимуществени вреди е основателна и доказана в размер на 500 лв.. Безспорно поведението на ответника е възбудило неприятни чувства, усещания и преживявания у Н..

Действително, тази дейтелност на ответника не е причина за заболяването на ищцата, което датира години преди процесния период, но наличието на такова следва да бъде съобразено от съда с оглед преценка претърпените от ищцата неимуществени вреди. Обстоятелството, че и друг път ищцата подавала жалби до различни институции, но стигала до задънена улица, не рефлектира върху отговорността на ответника за конкретните действия.

Досежно насрещния иск с правно основание чл. 45 ЗЗД за заплащане на неимуществени вреди в размер на 2000 лв., вследствие подаване от Н. на непрекъснати молби до различни институции, подадени жалби до органите на МВР, Прокуратурата и по адм.д.№318/2020 г. на ШАС.

Настоящата инстанция споделя изводите на първоинстанционния съд досежно неоснователността на претенцията и на основание чл. 272 от ГПК препраща към същите.

Конституционно право на всички граждани е да подават жалби, предложения и петиции до държавните органи, както и да търсят защита, когато са нарушени или застрашени техни права или законни интереси. Превратното упражнене на субективните

права е укоримо с оглед обществения интерес, но правните последици са отказ от защитата им, като в зависимост от естеството на действията, чрез които злоупотребата на правото се извършва, увреденият може да иска съответно и обезщетение, и преустановяване на увреждащата злоупотреба. Когато обаче процесуалното право се упражнява с убеждението, че то съществува, е налице добросъвестност. Ето защо и няма злоупотреба с право тогава, когато страната подава молба със съзнанието, че защитава съществуващо свое субективно право, като без значение е дали предприетата защита е адекватна, дали в действителност съществува или не твърдяното субективно право, дали евентуално нейната грешка при преценка на правото е извинителна или неизвинителна. В случая не се събраха надлежни доказателства, че Н. е упражнявала правото си на жалби и молби не със съзнанието, че защитава свое субективно право. Т.е не се доказва наличието на противоправно поведение от нейна страна. Доколкото не е налице елемент от фактическия състав на разпоредбата на чл.45 от ЗЗД, то безпредметно се явява обсъждането наличието на останалите елементи на сочената норма, и събрания в тази връзка доказателствен материал.

Предвид изложеното, съдът намира, че решението на първоинстанционния съд следва да бъде отменено само в частта, с която претенцията с правно основание чл.59 от ЗЗД е уважена в размера над 75.78лв. до 100лв., и вместо него постановено друго, с което претенцията в тази част бъде отхвърлена. В останалата част като правилно и законосъобразно, решението следва да бъде потвърдено. Решението следва да бъде коригирано и в частта за разноските, като бъде отменено в частта, с която А. е осъден да заплати на Н. деловодни разноски за първа инстанция в размера над 436.79лв. до 570лв., съответно последната бъде осъдена да му доплати такива в размер на 77.98лв..

С оглед изхода на спора пред настоящата инстанция, жалбата на Н. не е уважена, а тази на А. е уважена частично, то на Н. разноски не се следват, а последната следва да бъде осъдена да заплати на А. такива в размер на 6.05лв.. Н. не е ангажирала доказателства за направени деловодни разноски по въззивната жалба на А..

Водим от горното и на основание чл.271 от ГПК, Шуменският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯВА решение №898/05.12.2022г. по гр.д. №2558/2021г. на ШРС само в частта, в която В. В. А. с ЕГН***** от гр.Шумен, ул.“.... .....“№14Б, е осъден да заплати на М. Х. Н. с ЕГН***** от гр.Шумен, ул.“.... .....“№14А, ет.2, по иска с правно основание чл.59 от ЗЗД, сума в размера над 75.78лв. до 100лв., обезщетение за ползата от която я е лишил, ползвайки без основание част от недвижим имот с площ 61кв.м., находящ се в гр. Шумен, ул. „....., в периода от 08.09.2020 г. до 25.09.2020 , и А. е осъден за заплати на Н. деловодни разноски в размера над 436.79лв. до 570лв., като вместо това в тази част постановява:

ОТХВЪРЛЯ предявления от М. Х. Н. срещу В. В. А. иск с правно основание чл.59 от ЗЗД в размера над 75.78лв. до 100лв., обезщетение за ползата от която я е лишил, ползвайки

без основание източната незастроена част от ПИ с идентификатор 83510.675.78 по КК ш КР на гр.Шумен, с площ 61 кв. м, находящ се в гр. Шумен, ул. „.....“, в периода от 08.09.2020 г. до 25.09.2020г..

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата част.

ОСЪЖДА М. Х. Н. да заплати на В. В. А. деловодни разноси пред въззивната инстанция в размер на 6.05лв. и доплати такива за първа инстанция в размер на 77.98лв., съобразно отхвърлената част от претенцията с правно основание чл.59 от ЗЗД

На основание ч(л.280, ал.3 от ГПК, решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____